

Best... Teller

Λίγο πριν φανεί ο καπνός από Το τελευταίο τοιγάρο, το νέο μνημονικό της ΛΕΝΑΣ ΜΑΝΤΑ, η Συγγραφέας της Χρονιάς μιλάει επί πατιός αγαπητού.

ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΚΥ ΒΑΣΙΛΑΤΟΥ

O Cervantes υποστήριζε ότι η πόνα είναι η γλώσσα της ψυχής. Η δική σας πένα η θέλει να εκφράσει;
Μ' αρέσει να ποτεύω ότι κάθε βιβλίο είναι ένα καράβι που μπορεί να ταξιδέψει των ψυχή μας πολύ μακρά, να βιωθούν το μισό μας, να προκαρδίσουν πιο πέρα από την καθημερινότητα. Αυτά τα ταξίδια ψυχής προσπαθώ να οργανώνω κάθε φορά με ξεναγή κάθε μου λέξη, κάθε μου πρόταση, ερένα την ίδια, που κρύβομαι στις ιστορίες που πλένου.

Τι οας φρονάζει περιοριστικό: να στερέψει το κηρύδι της έρπενονάς οας ή να πάψει να οας διαβάζεις ο κόσμος;
Τίποτα από τα δύο, και δεν είναι έπαρον αισιό, απλά είμαι προστομασμένη. Αν ο κόσμος σταματήσει να ενδιαφέρεται για δύο γράφοι ή οι φωνές εντός μου σομάσουν και δεν έχω τίποτα να πω, τότε θ' αποσυρθώ, χωρίς πιερία, χωρίς δεύτερη σκέψη. Είρησα ζήσο γεράστη απ' όσα έδωσα και πήρα τα τελευταία χρόνια από το αναγνωστικό κονδύλι, που οι ερμηνείες αυτές μου φτάνουν και μου περιοσέπουν για την υπόλοιπη ζωή μου.

Στα μνημονικά σας η πρεταριάτισσα είναι ουνίθιας γυναίκα. Σας είναι πιο εύκολο να πλάνετε έρα γυναικείο χαρακτήρα; Μα, νομίζω είναι αυτούτοις αυτό. Γιναίκα είμαι, ο γυναικείος τρόπος οικεύνει είναι στα

κένταρά μου. Χωρίς αιτού να οπράνει ότι οι ανδρικοί χαρακτήρες που υπάρχουν στα βιβλία μου είναι απλά καρικατούρες. Εχουν βάθος και οι αντιδράσεις τους είναι απόλυτα βασιορένες στον ανθρακό τρόπο οικέψυτε, που είναι εκ διαιρέσου αντιθέτους με το γυναικείο. Κι αν έχω κάπου αμφιβόλια, ο άνδρας μου και ο γιος μου, ακριβώς επειδή διαβάζουν πράται τα βιβλία μου, είναι πάντα δίπλα μου για να με διορθώσουν. Επιπλέον, πρέπει να ομολογήσω ότι δεν μπορώ όλες οι υρούδες μου εύκολο να

μαρι γιναίκα θα το κειριστεί εντελώς διαφορετικά από έναν άνδρα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ο ένας από τους δύο τρόπους είναι απαραίτητα λάθος. Η γυναίκα στις μέρες μας, το έχω ξανακεί, μου θυμίζει δρορέα σε κούρο πε τον άνδρα. Εκεί φτάσει, έκει κόψει υρόντα το νήρα, αλλά κανές δεν της το είπε, ούτε πι ιδια το κατάλαβε. Και συνεχίζει να τρέκει καταπονώντας τον εαυτό της...

Το τελευταίο τοιγάρο επικεντρώνεται

«ΓΙΑ ΜΕΝΑ, ΕΡΩΤΑΣ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΦΟΤΙΑ, ΔΥΝΑΤΗ, ΑΔΗΦΑΓΑ ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΤΙΚΗ. ΑΝ ΠΡΟΗΛΘΕ ΆΠΟ ΚΑΛΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΥΛΟΥ, ΘΑ ΑΦΗΣΕΙ ΚΑΤΙ ΟΜΟΡΦΟ ΟΤΑΝ ΟΙ ΦΛΟΓΕΣ ΠΕΣΟΥΝ, ΚΑΙ ΚΑΠΟΥ ΕΚΕΙ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ Η ΑΓΑΠΗ...»

πλαστούν, γιατί ρε κάποιες διαφορούνθινα κάθετα οστεικά με τις επιλογές και τη στάση τους.

Οι πραίδες οας είναι δυναμικές και αντάρκεις. Τελικά, μάκας αρχίζει να καταρρίπτεται ο μήδος των «ασθενούς φύλων»; Καταρράκει, είναι όμως το είπατε: μύθος! Για ρένα, δεν πάρκει ασθενές, και το χωρό φίλο αλλά διαφορετικές δυνατότητες. Και, για να γίνω ουγκεκριμένη, το ίδιο ακριβώς πρόβλη-

μασθος σε έταν άνδρα... Δινοκαλεντίκατε να μετέτε στην ψυχοσύνθεσην και τον τρόπο οικέψυτε τους;

Όχι, γιατί δεν ήταν η πρώτη φορά που το έκανα. Ξεκίνησα δειλά δειλά με τον Κωνστάντο Βαλές με δέδοσα θεούς και συνέσια με περισσότερο θάρρος με τον Ανδρέα στην Άλλη πλευρά του νομάριατος, διου επικεντρώθηκα σε έναν άνδρα και την παρέα του. Όταν ήμεθενάρια να πλέσω τον Μιχάλη στο Τελευταίο

τοιχάρο ήμουν έτοιμη, αν και σε σύγκριμη με τον Ανδρέα της Άλλης πλευράς των νοράδων τους είναι πολύ πιο ευαίσθητος και έχει ενταλώνει διαφορετικές αντιδράσεις.

Κάθε τελενταίο τοιχάρο των Μιχάλη είναι κάτι σαν ακοκούμπι, που ουνοδεύει βαρυσήματες αποφάσεις του, κλείνει ή ανοίγει κεφάλαια της ζωής του. Ήτας πρόβκυψη ή μέδα των τελενταίων τοιχάρων;

Ποτέ δεν ξέρω τι είναι αυτό που θα δώσει το εναρκτήριο λάκτιορα. Το τελενταίο τοιχάρο έχει κάποια περιστατικά, κάποιες αλλάξεις, όπως θα διαβάσουν οι αναγνώστες στην εισαγωγή, αλλά δχια πρόφατα. Οι πληροφορίες υπήρχαν πάνω από δέκα χρόνια μέσα που και ξαφνικά και αδικαιολόγητα αποφάσισαν να πάρουν σάρκα και οστά, να γίνουν ήρωες ενός βιβλίου.

Το μυθιστόρημά σας έχει εις πυρήνα μια σκάνα φιλία και έναν καταστροφικό μονόπλευρο έρωτα. Τι σημαίνει φιλία και τι έρωτας και αγάπη;

Αν ρε φωτιώσατε πριν από μερικά χρόνια, η απάντηση θα ήταν εντελώς διαφορετική. Σήμερα λέω ότι η φιλία, η πραγματική και δοκιμασμένη, μπορείνα είναι ένα ισχυρό δεκανίκι, ένα λιράνι ή ένα καταφύγιο, την ίδια στιγμή που πρέπει να έχει τη δύναμη να γίνεται μαστίγιο που πονεί και αφυπνίζει. Όσο για τον έρωτα και την αγάπη, εδώ τα πράγματα περιπλέκονται. Για μένα, έρωτας είναι μια φωτιά. Δυνατή, αδιφάγη και ισοπεδωτική. Αν προβλέψει από καλά ποιότητα ήδη, θ' αφήσει κάτια δροφρό δύτων οι φλόγες πέσουν και κάπου εκεί βρίσκονται οι αγάπη...

Σέμφωνα με τη Μαρκέλλα, οι άνθρωποι δεν είναι ίδιοι, δεν βρίσκουν την ευτυχία στα ίδια πρόβλημα. Ήσσος κοινά πρόβλημα σας γεμίζουν και σας κάνουν εντυπωτέρην; Η Μαρκέλλα είναι ο άλλος ρου επιτός, και είναι η πρώτη φορά που το λέω αυτό. Όποτε οι αναγνώστες με ρωτούν ποια από τις πρωθες που έχει τα περισσότερα στοιχεία που, τους απαντά «καμία». Από τη στιγμή που θα κυκλοφορήσει Το τελενταίο τοιχάρο, αλλά

ζουν τα δεδομένα. Για μένα, η ευτυχία βρίσκεται στα πολύ μικρά και καθημερινά που με περιτριγυρίζουν. Μια Κυριακά πρώι, ας πούμε, που δλος που οι αγωγέρνοι, η οικογένειά μου, είναι μαζί μηροστά στο Τάκι, διαβάζουμε ερμηνείες και συζητάμε. Κάθε μεσημέρι που παζεύουμε γύριστο από το τραπέζι και συζητάμε για όλα εκείνα τα ανούσια ή σπρωχτικά που γέμισαν τη μέρα μας. Ευτυχία είναι το βλέμμα του άνδρα μου, ένα καρδιγέλο από τα παιδιά μου.

Ο Στέφανος υποστηρίζει ότι η μοίρα δεν είναι για τα βάζεις μαζί της, ενώ η Εδέ το επιδιδάκει. Πότα στάση ζωής σάς ταυτίζει περιοστέρο;

Προφανώς, και λόγω καταγωγής από την Ανατολά, μάλλον γέρνο προς την άποψη του Στέφανου. Δεν είναι όλωστε τυχαίο ότι στα μυθιστόρηματα που η μοίρα έχει πάντα οπαντικό ρόλο και συκνές αναφορές υποβιλάνουν την πλούτη που ο' αυτή και δυσ μπορεί να φέρει στη ζωή ενός ανθρώπου. Εκεί που διαφοροποιούμεραι κάπως είναι στην άποψη δια τα πάντα στη ζωή είναι ένα λαχείο. Το πώς θα διαπειριστείς την επιτυχία ή την αποτυχία αυτού του λαχείου είναι θέρα δικό σου και της δύναμης του καρακτήρα σου.

Ο λεπτομερής και ζωγραφικός τρόπος με τον οποίο αναλέγετε τους πήρας σας και κινείτε τα πήρατα της ζωής τους θυμάλει κινηματογράφο. Έχετε σκεφτεί ποτέ να γρυποτείς ταυτά κάποιο βιβλίο σας ή να γράψετε έντα σενάριο;

Και τώρα είναι επιθυμία μου, αλλά ακόρα κανένα δεν έχει πραγματοποιηθεί. Το να γράψω όριο σενάριο, παρόλο που είχα ασκοληθεί παλιότερο, το βέλτιο μακρινό. Η τηλεόραση στα μέρες πας απέχει μακράν εκείνης που κάποτε αγαπούσα πολύ και πάντα σύντροφός μου σε μοναχικές περιόδους. Για τον κινηματογράφο δεν ξέρω... Δεν έχω ούτε τις γνωρίσμες, ούτε προτίθεμαι να το κινηγήσω. Δεν απορρίπτω πλιότα δράσης, ούτε και αποκλείσει.

Θα μας δώσετε κάποια στοιχεία για το επόμενο μυθιστόρημά σας;

Το νέο μου μυθιστόρημα έχει δύο τελειώσει και παραδοθεί σας. Εκδόσεις Ψυχογόνος, με τις οποίες συνεργάζομαρτίνια και αποκλειστική. Έχει προωθηθεί τέλος Σεπτεμβρίου του πρόσεπτον ήδην και γεννιθήκε από το συνδυασμό της εγχώριας οδυσσίνης και του αστυνομικού δελτίου. Είναι πολύ νοριές όμως για να πούμε οτιδήποτε άλλο γι' αυτό το μυθιστόρημα. Προς το παρόν, το ραντεβού με το αναγνωστικό κοινό είναι για ένα Τελενταίο τοιχάρο στις 10 Μαΐου!